

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการป้องกันพฤติกรรมการเสพติดของวัยรุ่น
ชื่อผู้เขียน	นางสาวโสพรรณ อินทสิทธิ์
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนและพัฒนาชุมชน
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พหล ศักดิ์กะทัศน์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบการป้องกันพฤติกรรมการเสพติดของวัยรุ่น แบ่งการศึกษาเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1) ศึกษาพฤติกรรมการใช้และไม่ใช้สิ่งเสพติด ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้และไม่ใช้สิ่งเสพติดของวัยรุ่นในตำบลห้วยเหล็ก อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง กลุ่มตัวอย่างคือวัยรุ่นอายุ 11-25 ปี จำนวน 360 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติการถดถอยพหุแบบลอจิสติก และส่วนที่ 2) พัฒนารูปแบบการป้องกันพฤติกรรมการเสพติดของวัยรุ่นในพื้นที่ระดับหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มวัยรุ่น และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 45.00 เคยใช้สิ่งเสพติดชนิดใดชนิดหนึ่งมาแล้วและในจำนวนนี้ยังคงมีการใช้สิ่งเสพติดในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมาถึงร้อยละ 79.01 ซึ่งช่วงอายุ 11-15 ปีพบถึงร้อยละ 10.94 กลุ่มที่ไม่ใช้สิ่งเสพติดพบมากในเพศหญิงร้อยละ 60.10 และพบในช่วงอายุ 11-15 ปีร้อยละ 51.01 กลุ่มที่เคยใช้สิ่งเสพติดพบมากในเพศชายร้อยละ 69.14 และพบในช่วงอายุ 20-25 ปีร้อยละ 57.40 สำหรับช่วงอายุ 11-15 ปีมีผู้เคยใช้สิ่งเสพติดถึงร้อยละ 12.35 เบียร์เป็นชนิดสิ่งเสพติดที่มีผู้เคยใช้และใช้ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมามากที่สุดร้อยละ 96.91 และร้อยละ 82.81 ตามลำดับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สิ่งเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) คือ เพศ อายุ และการรับรู้ถึงการปฏิบัติโดยการควบคุมทางสังคม ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สิ่งเสพติดในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) คือ เพศ และเจตคติต่อสิ่งเสพติด

ผลการศึกษาจากกระบวนการวิจัยและการนำผลมาสู่การสรุปเป็นรูปแบบ“ชุมชนเข้มแข็งร่วมแรงพัฒนา” เป้าหมายคือ การพัฒนาวัยรุ่นและการพัฒนาชุมชน การพัฒนาวัยรุ่นมุ่งเน้นการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ คุณธรรม และสังคม โดยเฉพาะพัฒนาการทางสังคมเป็นด้านที่ชุมชนสามารถสนับสนุนได้เป็นอย่างมาก ด้วยการกระตุ้นให้วัยรุ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชน ทั้งในฐานะผู้ร่วมคิด ร่วมทำกิจกรรม และหรือในฐานะผู้รับผลประโยชน์จากกิจกรรมชุมชนหรือทุนที่มีอยู่ในชุมชน การพัฒนาชุมชนนอกเหนือจากการปฏิบัติของสมาชิกใน

ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนแล้ว มุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมที่ตอบสนองการส่งเสริมพัฒนาการของวัยรุ่นและการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดผิดกฎหมาย ด้วยกระบวนการสนับสนุนทางสังคม การเสริมพลังวัยรุ่น และการควบคุมทางสังคม โดยมีกลุ่มแกนนำชุมชน และกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน เป็นเครื่องมือในการพัฒนา

Title	Development of Adolescence Drug Abuse Prevention Model
Author	Miss Sorawan Intasit
Degree of	Doctor of Philosophy in Rural Planning and Development
Advisory Committee Chairperson	Assistant Professor Dr. Phahol Sakkatat

ABSTRACT

This research aimed to develop the type of drug abuse prevention for youth. The study was divided into 2 parts. The first part was to investigate behavior of drug abuse and non-drug abuse as well as factors related to such behavior of the youth in Khee Lek sub-district, Mae Taeng district, Chiang Mai. It was an exploratory cross-sectional study consisting of 360 samples, aged 11-25. Questionnaires were used to collect data meanwhile descriptive statistics and multiple logistic regression were applied for data analysis. The second part was proposed to develop youth drug abuse prevention model at the village level. This part was a participatory action research collecting data from the youth, as well as a group of stakeholders.

The findings showed that over 45.00% of the youth had tried drug, 79.01% whom had taken the drugs during the past 12 months which include 10.94% of the youth aged 11-15 years old. However, 60.10% of female youth was non-drug abusers including 51.01% of female youth aged 11-15 years old. On the other hand, over 69.14% of male youth was drug abusers while 57.40% of them was at the age of 20-25. In addition, 12.35% of them have taken the drugs at the age of 11-15 years old. Beer is the ultimate drug which the youth have taken during the latest 12 months at 96.91% and 82.81%. The factors significantly related to the drug abuse ($p < .01$) are sex, age and perception of behavior controlled by society. Nevertheless, the factor significantly related to the drug abuse ($p < .05$) during the previous 12 months are sex and attitude on the drugs.

The findings of this research and development led to “**Strengthened Community Development**”. It aimed to develop adolescents and community. Regarding to the teenagers, the development would be conducted through physical, mental, moral and social aspects. Besides, the community can help support the social progress by stimulating the adolescents to participate

into the community activities as co-thinkers, participants and/or beneficiary of the community enhancement. In addition to the operation of the community members, there were also several activities related to teenager development promotion and drug prevention which need social support, reinforcement in adolescents and social control meanwhile community leaders and community activities were important tools for the development.

